

Dönem : 1
Toplantı : 6

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 944

30 . 12 . 1960 tarihli 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına dair 19 . 2 . 1963 tarihli ve 202 sayılı Kanunun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü ve 26 . 6 . 1964 tarihli ve 484 sayılı Kanunun 10 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/258; Cumhuriyet Senatosu 1/754)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 224)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2569/13507 - 1/258

16 . 5 . 1967

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 15.5.1967 tarihli 102 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 30.12.1960 tarihli 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına dair 19.2.1963 tarihli ve 202 sayılı Kanunun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü ve 26.6.1964 tarihli ve 484 sayılı Kanunun 10 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozboylu
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 22.7.1966 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 11, 12 ve 15.5.1967 tarihli 100, 101 ve 102 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 224)

Mali ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Mali ve İktisadi İşler Komisyonu
Esas No. : 1/754
Karar No. : 32

31 . 5 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «30.12.1960 tarihli 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına dair 19.2.1963 tarihli ve 202 sayılı Kanunun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü ve 26.6.1964 tarihli ve 484 sayılı Kanunun 10 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı» Komisyonumuzun 30.5.1967 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının genel gerekçesinde tafsilen belirtilen hususlar ve bunlara mütedair temsilcilerin verdikleri tamamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden, bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan ve bu raporda

Sözcü			
Balıkesir	Manisa	Sivas	İstanbul
H. Âli Türker	B. Ulusoy	A. Çekemoğlu	Ş. Akyürek
Erzurum	Afyon K.	Afyon K.	Sakarya
O. Alihocagil	M. Kasım Karaağaçlıoğlu	A. Karayigit	M. Tıgılı
Artvin	Konya	Giresun	Çanakkale
F. Alpaslan	A. Onar	İ. Topaloğlu	Z. Termen

Bütçe ve Plân Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Karar No. : 73
Esas No. : 1/754

8 . 6 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisininin 15.5.1967 tarihli 102 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 30.12.1960 tarihli 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına dair 19.2.1963 tarihli ve 202 sayılı Kanunun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü ve 26.6.1964 tarihli ve 484 sayılı Kanunun 10 neu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 16.5.1967 tarihli ve 2569/13507 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 7 Haziran 1967 tarihli 28 nei Birleşiminde ilgili bakanlıklar temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Gelir Vergisine tabi çiftçilere 642 sayılı Kanunla 1966 yılına kadar tanınan defter tutma ihtiyarlığının 1938 yılına kadar uzatılmasını ve 484 sayılı Kanunun 10 neu maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 10 neu madde ile öngörülen 1967 yılına kadar Zirai Gelir Vergisi mükelleflerinin ziraat birimleri üzerinden vergi ödeme mükellefiyeti hükmünün devamının sağlanmasını öngörmektedir.

1. Gerekçede de belirtildiği üzere, Gelir Vergisi Kanununun zirai kazançlarla ilgili hükümlerininin 202 sayılı Kanun ile tādili sırasında, yeniden Gelir Vergisi mevzuuna alınan bu mükellef zümresinin ilk senelerde defter tutma bakımından karşılaşacakları güçlükler göz önünde tutularak, bu kanunun geçici 4 ncü maddesiyle 1962, 1963 ve 1964 yıllarına mahsus olmak üzere, kanunda belirtilen hadleri aşması sebebiyle defter tutması gereken çiftçilere zirai kazançlarını götürü gider usulüne göre tesbit edebilme imkânı tanınmış bulunuyordu.

642 sayılı Kanunla da, Zirai Gelir Vergisi mükelleflerinin defter tutmaya hazır bir duruma gelmemiş oldukları gerekçesiyle, zirai kazançlarla ilgili hükümlerin ıslahı konusunda yapılmakta olan çalışmalar sonuçlanıp uygulama alanına konuluncaya kadar, çiftçi mükelleflere defter tutmakta tanınmış olan bu imkân 1966 yılına kadar uzatılmıştı.

Ancak, son yılların uygulama sonuçlarına göre Gelir Vergisi Kanununda yazılı hadleri aşan Zirai Gelir Vergisi mükelleflerinin halen defter tutabilecek bir duruma gelmemiş oldukları, tasarının gerekçesinden anlaşılmaktadır.

Gerekçede belirtilen hususlar ve ilgili temsilcilerin verdiği tamamlayıcı malumat muvacehesinde, Gelir Vergisine tabi çiftçilerin defter tutma hususunda karşılaşacağı güçlükleri kaldırmak maksadıyla 642 sayılı Kanunla 1966 yılı sonuna kadar tanınmış bulunan ihtiyarilik hakkının iki yıl daha uzatılması, Komisyonumuzca uygun görülmüş ve 202 sayılı Kanunun değişik geçici 4 ncu maddesinin bu yolda değiştirilmesini öngören tasarrımın 1 nci maddesi kabul edilmiştir.

2. 26.6.1964 tarihli ve 484 sayılı Kanununun 10 ncu maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 10 ncu madde ile, zirai kazançların kavranmasında ve tatbikindeki güçlükler, bu güçlüklerin vergi randımanına yaptığı menfi tesirler ve ayrıca plânın takibi için gerekli iç finansman ihtiyacı göz önünde tutularak, geçici bir devre için vergiye tabi çiftçiler, ziraat birimleri itibarıyla asgari bir vergiye tabi tutulmuşlar ve ziraat birimleri üzerinden vergi ödeme mükellefiyetinin, en geç 1967 yılına ve ortalama kâr hadlerinin tesbitine dair komisyonlar kurulup bu hadler tesbit edilinceye ve Gelir Vergisi Kanununun bünyesinde bu bakımdan gerekli değişiklikler yapılncaya kadar devam edeceği öngörülmüştür.

Tasarrımın gerekçesinde, söz konusu süreç zarfında, Gelir Vergisi Kanununda bir değişiklik yapılmamış bulunmakla beraber, yıl olarak tasrih edilmiş olduğu cihetle, geçici 10 ncu madde ile ihdas olunan mükellefiyetin, kanun hükmü icabı kendiliğinden kalkmış olacağı; ancak, asgari zirai verginin, bu alandaki vergilendirme güçlükleri karşısında ihdas edilmiş bulunması sebebiyle, kanunda bu güçlükleri gideren yönde bir değişiklik yapılmaksızın bu mükellefiyetin kaldırılmasının, zaten mevcut bulunan tatbikat zorluklarını bir kat daha artıracığı ve vergi varidatının düşmesine sebebiyeceği ifade edilmektedir.

Gerekçede belirtilen hususlar muvacehesinde, zirai kazançların vergilendirilmesi konusunda gerekli değişiklikler yapılncaya kadar, geçici 10 ncu madde hükmünün devamını sağlamak amacıyla, 484 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasını öngören tasarrımın 2 nci maddesi, Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

II - Millet Meclisince kabul edilen 1, 2, 3 ve 4 ncu maddeler, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarrımın Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan İstanbul <i>E. Adalı</i>	Bu raporda Sözcü İçel <i>C. T. Okyayuz</i>	Tabii Üye Söz hakkım mahfuzdur. <i>M. Özgüneş</i>	Cumhurbaşkanınca S.Ü. <i>R. Üner</i>
Ankara <i>T. Kapanlı</i>	Aydın <i>İ. C. Ege</i>	Çorum <i>A. Çetin</i>	Rize <i>O. M. Ağun</i>

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

30 . 12 . 1960 tarihli 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına dair 19 . 2 . 1963 tarihli ve 202 sayılı Kanunun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü ve 26 . 6 . 1964 tarihli ve 484 sayılı Kanununun 10 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 19 . 2 . 1963 tarihli ve 202 sayılı Kanununun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Geçici madde 4. — 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967 ve 1968 yıllarında elde edeceği zirai kazancını bilânço veya işletme hesabı esasına göre tesbite mecbur olan çiftçiler, diledikleri takdirde adı geçen yıllar zirai kazançları üzerinden götürü gider usulüne göre vergilendirilir.

Mükellefler bu hususu beyannamelerinde belirtmeye mecburdurlar.

MADDE 2. — 26 . 6 . 1964 tarihli ve 484 sayılı Kanununun 10 ncü maddesi ile 31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 ncü maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Gelir Vergisine tabi çiftçilerin, zirai kazanç ortalama kâr hadlerinin tesbitine dair komisyonlar kurulup bu hadler tesbit edilinceye ve Gelir Vergisi Kanununun bünyesinde bu bakımdan gerekli değişiklikler yapılmaya kadar verecekleri yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinde gösterdikleri zirai kazançlar

Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

30 . 12 . 1960 tarihli 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına dair 19 . 2 . 1963 tarihli ve 202 sayılı Kanununun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü ve 26 . 6 . 1964 tarihli ve 484 sayılı Kanununun 10 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Flân Komisyonunun kabul ettiği metin

30 . 12 . 1960 tarihli 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına dair 19 . 2 . 1963 tarihli ve 202 sayılı Kanununun 642 sayılı Kanunla değişik geçici 4 ncü ve 26 . 6 . 1964 tarihli ve 484 sayılı Kanununun 10 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

üzerinden hesaplanan yıllık Gelir vergileri (Yıllık beyannamelerde çeşitli kaynaklardan kazanç ve irat gösterilmesi halinde yıllık verginin zirai kazançta isabet eden kısmı) aşağıda yazılı birimlere göre bulunan miktarlardan az olamaz. Az olduğu takdirde, bu miktarlara yükseltilir.

MADDE 3. — Bu kanunun, 1 ne maddesi 1 . 1 . 1967 tarihinden itibaren, 2 ne maddesi 1966 takvim yılı başından itibaren elde olunan zirai kazançlar hakkında uygulanır.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ne maddeden aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 ne maddeden aynen kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ne maddeden aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 ne maddeden aynen kabul edilmiştir.